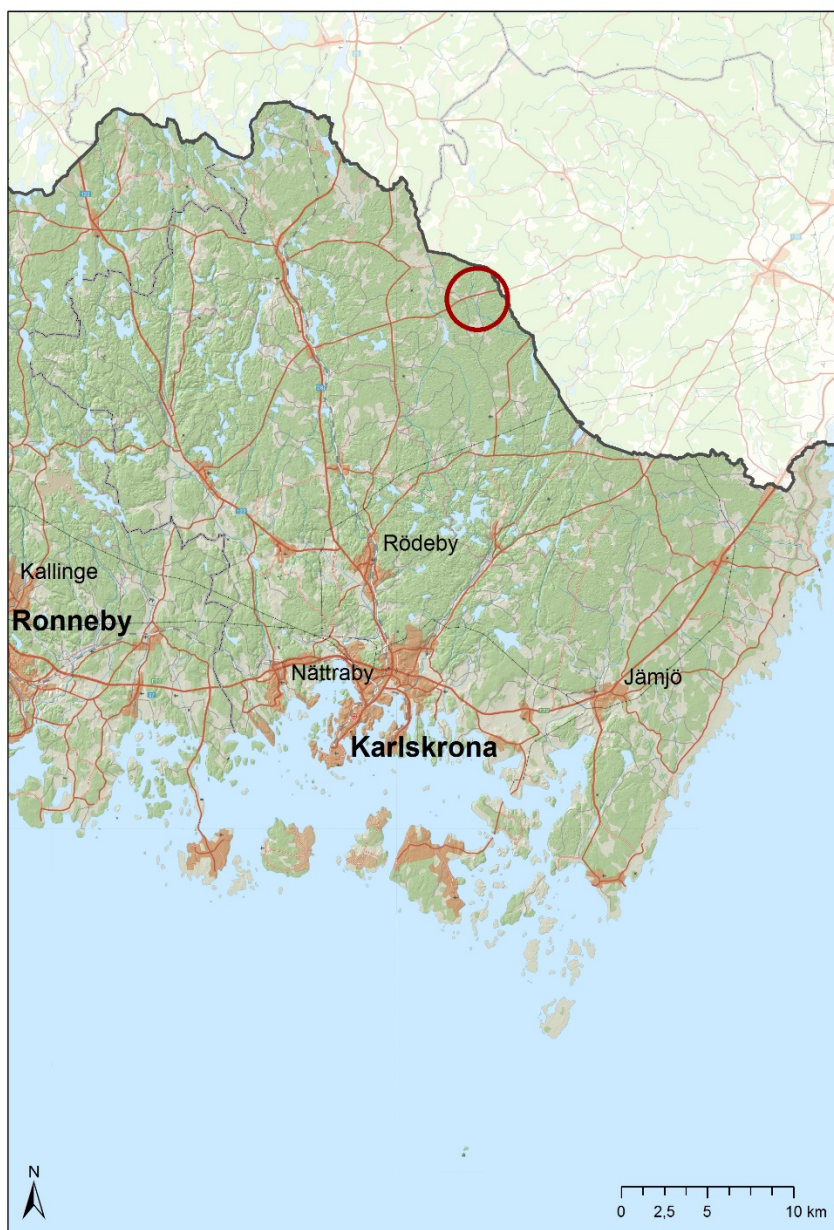

LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN

Bevarandeplan för Natura 2000-område

SE0410253 Sandås

Natura 2000

Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000-områden bygger på krav som finns i EUs fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EUs fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom utpekandet åtar sig länderna att de utpekade värdena i områdena ska bevaras långsiktigt. Natura 2000-nätverket är en av hörnstenarna i EUs arbete för att bevara biologisk mångfald. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och sammanlagt cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitatdirektivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar regelbundet cirka 60 av fågeldirektivets fåglar i vårt land.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000-område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta ska göras i särskilda bevarandeplaner eller i en skötselplan om området även är naturreservat. I planen ska det finnas en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras och bidra till gynnsam bevarandestatus. Hot mot Natura 2000-områdets arter och naturtyper, och behov av bevarandeåtgärder, till exempel skydd eller skötsel, ska beskrivas. Informationen ska underlätta förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken.

Bevarandeplanen ska fastställas av Länsstyrelsen, som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar för området ändras. Den ska tas fram och hållas aktuell i dialog med berörda intressenter, och det är värdefullt om den som har ny information kontakter Länsstyrelsen. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. För formell reglering av skydd eller skötsel kan andra beslut behövas, till exempel skyddsbeslut för naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller inom Natura 2000.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen. Mer information finns hos Länsstyrelsen, läs på webben eller kontakta en handläggare.

Kartor

Information om naturtypers utbredning och arter i ett enskilt område går att hitta med hjälp av kartverktyget Skyddad natur. Det kan nås på Naturvårdsverkets hemsida genom att söka på ”kartverktyget skyddad natur”. Det finns även möjlighet att ladda ner naturtypskartan som shape-fil. För mer information se Länsstyrelsens hemsida.

**LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN**

Jonas Warhammar

Bevarandeplan för Natura 2000-området**SE0410253 Sandås**

Kommun: Karlskrona

Områdets totala areal: 1,3 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: 2016-08-26

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2016-12-21

Markägarförhållanden:

Privat

Regeringsbeslut, historik:

SPA: Nej, pSCI: 2004-04-01, SCI: 2005-01-01, SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut
M2010/4648/Nm**Naturtyper och arter som ska bevaras i området:**Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

6270 - Silikatgräsmarker

Bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området. Sandås bidrar till att uppfylla miljömålen Ett rikt odlingslandskap och Ett rikt växt- och djurliv.

I Natura 2000-området är det prioriterade bevarandevärdet områdets artrika gräsmarkshabitat. Området är en botanisk pärla, förekomsten av naturtypen silikatgräsmark med stort inslag av hävdgynnade arter är betydelsefull trots sin begränsade areal. Skogs- och mellanbygden i Karlskrona kommun innehåller ett flertal mindre, artrika betesmarker och slätterängar. De är representativa för den tidigare mosaikartade markanvändningen som präglade stora delar av Blekinge, före rationaliseringen av jordbruket.

Beskrivning av området

Sandås utgörs av en mosaik av torrängar, friska före detta åkerlyckor och en utdikad fuktäng. Värdekärnan utgörs av en mycket fin torrbacke i sydost, som förutom hävdgynnade arter som darrgräs, ängsskallra, jungfrulin, ängsvädd och bockrot även hyser ett bestånd av månlåsbräken. Denna torrbacke har troligen snart hundra års kontinuitet som betesmark. Buskskiktet domineras

av stora enar. Ett stort fågelbärsträd samt flera odlingsrösen, varav ett stort och vällagt, noteras också i denna delen av området. Öster och norr om torrbacken ligger i en sänka en liten utdikad mossodling med fläckvis rikligt med vecketåg, men där en viss karaktäristisk flora börjat etablera sig. En vidgning av diket till ett litet småvatten gränsar mot den stenbundna och tämligen busk- och trädfria betesmarken längs vägen, där också hävdgynnade flora börjar komma in. Fjärilsfaunan är inte närmare inventerad men bredbrämrad bastardsvärmare är noterad i området.

Vad kan påverka negativt

- Minskad eller upphörd hävd leder på sikt till igenväxning och en utarmning av den hävdgynnade floran och faunan.
- Tillskottsutfodring av djuren ger indirekt näringstillförsel till marken och missgynnar den konkurrenssvaga floran.
- Markexploatering och annan markanvändningsförändring i eller i anslutning till området, t ex skogsplantering, dikning eller täktverksamhet.

Bevarandeåtgärder

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§).

Skydd för området

- Miljöersättning för bevarande av betesmarker och slätterängar enligt Miljö- och landsbygdsprogrammet år 2014-2020 finns i området.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000 - naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

6270 - Silikatgräsmarker

Areal: 0,4 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

I Sandås utgörs naturtypen av en torr, ogödslad gräsmark med ett glest busk- och trädskikt av framför allt en, men även björk, ek, nypon och ett myckert vackert fågelbärsträd. Den hyser en rik hävdgynnad flora med exempelvis månlåsbräken, bockrot, knägräs och prästkrage.

Delområdet längst i öster är klassat som utvecklingsmark mot silikatgräsmark. Hävdgynnad flora har etablerat sig i detta område och med bra beteshävd kommer utvecklingsmarken på sikt att uppnå tillräckliga värden för att kunna klassas som silikatgräsmark.

Bevarandemål

Områdets silikatgräsmark ska vara minst 0,7 hektar. Gräsmarken ska vara välhävdad och präglad av bete. Områdets kärlväxtflora ska karaktäriseras av hävdgynnade arter, exempelvis darrgräs, ängsvädd, jungfrulin, gullviva, prästkrage, bockrot och månlåsbräken. Betesmarken ska vara öppen med enstaka träd och buskar som en och fågelbär. Odlingsrösen ska till största delen vara solexponerade och fria från lövsly så att dessa inte beskuggas eller skadas av stammar eller rotsystem. Träd, buskar, sly eller ohävdsarter som kan bedömas som igenväxningsvegetation ska ej förekomma.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet i området bedöms som ordinärt till gott. Bättre beteshävd behövs för att nå en högre bedömning.

Dokumentation

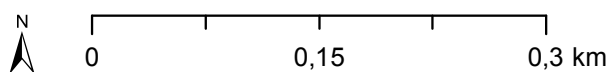
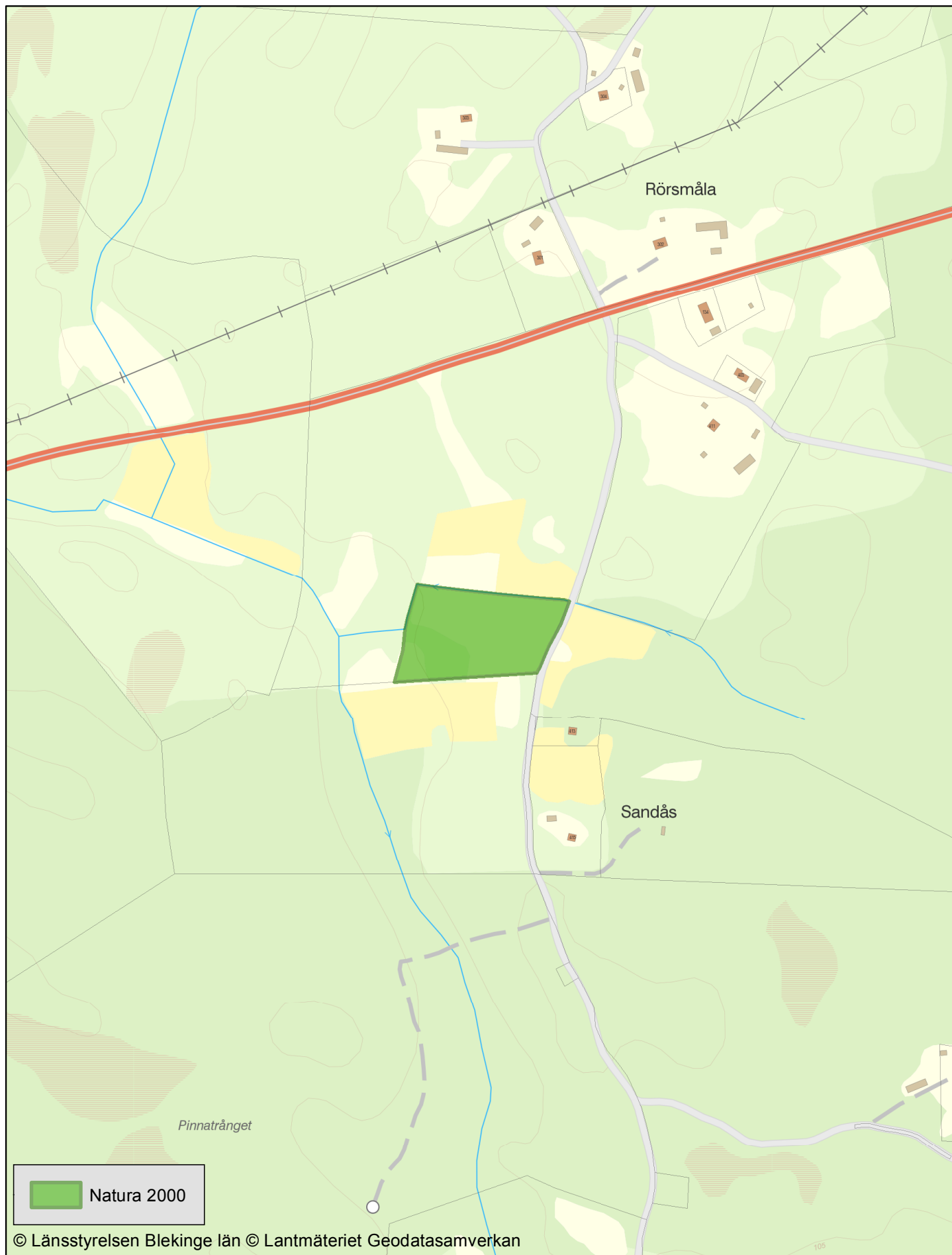
- ArtDatabanken 2015. Rödlistade arter i Sverige 2015. ArtDatabanken SLU, Uppsala.
- Artportalen, www.artportalen.se (uttag 2016-05-25)
- ArtDatabanken 2015. Rödlistade arter i Sverige 2015. ArtDatabanken SLU, Uppsala.
- Jordbruksverket 2004. Ängs- och betesmarksinventering. Tillgänglig:
<https://etjanst.sjv.se/tuvaut/site/webapp/tuvaut.html>
- Naturvårdsverket 2011. Vägledning för de svenska naturtyperna i habitatdirektivets bilaga 1. Dnr NV-04493-11.
- Länsstyrelsen i Blekinge län. 2008. Uppföljning av betesmarker och slåtterängar i skyddade områden, typiska och egna indikatorarter, samt negativa indikatorarter. Opublicerat material.
- Rikets allmänna kartverk 1915-1919. Häradsekonomiska kartan, Blekinge Flymen (40). Digitalt material © Lantmäteriet.

Bilagor

Bilaga 1. Områdeskarta

Natura 2000 - SE0410253 Sandås

Kartskala 1:5 000